

hed for forbedringer i arbejdstilrettelæggelsen i de kommunale organer.

Kommunalbestyrelsen og amtsrådet kan i dag fastsætte regler om varigheden af møder, om informationsniveau og om ydelse af teknisk bistand fra administrationen til kommunalpolitikere.

Der er også gennemført væsentlige forbedringer af vederlagsforholdene, både for borgmestre og de øvrige medlemmer. Herunder et særligt tillæg til de kommunalpolitikere, der har børn under 10 år og en ret for kommunalpolitikere til fravær fra arbejdet for at varetage kommunale hverv.

Hermed er redskaberne der til, at kommunalbestyrelserne og amtsrådene kan tilrettelægge arbejdet for medlemmerne på en måde, der formindsker arbejdsmængden og tidsforbruget mest muligt. Det er vigtigt, at kommunalbestyrelser og amtsråd lever op til dette ansvar. En undersøgelse fra Odense Universitet viser, at næsten 40 pct. af de kommunalbestyrelsesmedlemmer, der ikke genstillede ved kommunalvalget i 1993, netop har begrundet dette med, at arbejdet i kommunalbestyrelsen går for meget ud over deres almindelige arbejde.

De tidsmæssige og økonomiske barrierer for deltagelse i kommunalpolitik kan reduceres. Men det er naturligvis ikke nok til at sikre, at flere bliver – og vedbliver at være – aktive i lokalpolitik. Interessen for det lokalpolitiske arbejde skal også være til stede. Her har de politiske partier et fælles ansvar for at gøre lokalpolitik spændende, og dermed også for at øge deltagelsen i kommunalpolitisk arbejde.

7. De kommunalt ansatte

Fokuseringen på prioritering og målfastlæggelse i kommunalbestyrelser og amtsråd lægger et øget ansvar for løsningen af de kommunale opgaver på de kommunalt ansatte. Det betyder nye opgaver og udfordringer. Arbejdet bliver mere selvstændigt.

Det kræver motiverede og engagerede medarbejdere. Dem er der heldigvis mange af i den kommunale sektor. De yder en stor indsats for, at målene om større kvalitet kan nås.

Et aktuelt eksempel på de ansattes omstillingsvillighed er de nye overenskomster, hvor der med moderniseringen af den kommunale løndannelse er åbnet op for en samtænkning af personalepolitik og målsætninger for de kommunale serviceydelser, der kan medvirke til at fremme kvaliteten.

I de kommende år vil et stort antal ansatte i kommuner og amtskommuner gå på pension. Behovet for nye medarbejdere er derfor stigende i den kommunale sektor. Og ungdomsårgangene er små.

For at tiltrække nye velkvalificerede medarbejdere må kommunerne og amtskommunerne kunne tilbyde spændende arbejdspladser med gode udviklingsmuligheder. Disse krav til de kommunale arbejdspladser understreges af borgernes ønsker og forventninger til de kommunale serviceydelser. Kommunale arbejdspladser bør være mere opmærksomme på, at der blandt de etniske minoriteter er en stor uudnyttet ressource af veluddannede unge.

8. Kommunerne og staten

Det kommunale selvstyre giver den enkelte kommunalbestyrelse et stort råderum. Men det betyder ikke, at den enkelte kommune udgør en isoleret og uafhængig enhed. Den store selvstændighed som kommunerne har i Danmark gør det tværtimod nødvendigt at sikre en samordning mellem den kommunale sektor og staten.

Det er der bred enighed om. Debatten om forholdet mellem staten og kommunerne drejer sig derfor først og fremmest om, hvordan denne samordning skal gennemføres.

Den økonomiske samordning har i mange år bestået i, at regeringen og de kommunale parter har indgået årlige aftaler om udviklingen i den kommunale økonomi. Set over tid har det vist sig at være et fleksibelt og på mange måder vel fungerende samordningsredskab. Men aftalesystemet forudsætter naturligvis, at begge parter føler det fornødne ansvar for at efterleve aftalerne. Det ansvar ønsker regeringen at fastholde de kommunale parter på.

Samordning af opgavevaretagelsens omfang, indhold og kvalitet sker principielt på to forskellige måder. For det første gennem fastlæggelse i lovgivningen. For det andet gennem de mere »bløde« styreformere som aftaler, vejledning og økonomiske incitamenter.

For regeringen er der ikke tale om et enten eller, men om et både og. På nogle områder – f.eks. folkeskole- og gymnasieområderne – er der behov for, at lovgivningen sikrer en vis ensartethed i ydelserne. En eksamen skal gælde i hele landet og have samme værdi – uanset om den er taget i Vordingborg eller Frederikshavn.

På andre områder, som børnepasning og ældreomsorg, er der omvendt mulighed for at